

**RAQAMLI BOSHQARUV VOSITALARI ORQALI UMUMIY
OVQATLANISH KORXONALARIDA XIZMAT SIFATI, MIJOZ
QONIQISHI VA SAMARADORLIKNI O'LCHASHNING YANGI
YONDASHUVLARI**

KOMILOV ABBOSJON ISROILJON O'G'LI

RIGA NORDIC UNIVERSITETI MAGISTRI

RIGA NORDIC UNIVERSITETI FARG'ONA SHAHRIDAGI FILALI

QABUL BO'LIM BOSHIG'I

+998908320308

e-mail: komilov.ismalv@gmail.com

ANNOTATSIYA

Ushbu maqolada umumiy ovqatlanish korxonalarida xizmat sifati, mijozlar qoniqishi va korxona samaradorligini raqamli boshqaruv vositalari orqali o'lchashning yangi yondashuvlari tahlil qilinadi. Tadqiqot doirasida sifat menejmenti tizimlarining ISO 22000:2018 oziq-ovqat xavfsizligi standarti, HACCP prinsiplari va FSSC 22000 xalqaro sertifikatlashtirish tizimlari amaliy jihatdan o'rganiladi. Shuningdek, maqolada zamonaviy raqamli texnologiyalar masalan, bulutli mijozlar baholash platformalari, avtomatlashtirilgan buyurtma va inventarizatsiya tizimlari, real vaqt rejimidagi xizmat monitoring paneli yordamida korxona samaradorligini oshirish, mijozlar qoniqishini tahlil qilish va xizmat sifatini nazorat qilish jarayonlari yoritiladi.

Maqolada, shuningdek, amaliy jihatdan "Smart Service" modeli bo'yicha xodimlar faoliyati va mijozlarning interaktiv fikrlarini birlashtirgan tizimlar tahlil qilinadi. Shu orqali xizmat jarayonidagi kamchiliklar aniqlanadi, tezkor choralar ko'riladi va sifat menejmentining uzluksiz takomillashtirilishi ta'minlanadi. Natijada, korxona xizmat sifatini oshiradi, mijozlar ishonchi mustahkamlanadi va raqobatbardoshlik darajasi sezilarli darajada yuqorilaydi.

Kalit soʻzlar: *Raqamli boshqaruv, umumiy ovqatlanish korxonalari, xizmat sifati, mijozlar qoniqishi, samaradorlik, ISO 22000, HACCP, FSSC 22000, bulutli tizimlar, avtomatlashtirilgan monitoring, Smart Service modeli, innovatsion yondashuv, sifat menejmenti.*

Raqamli boshqaruv vositalari orqali umumiy ovqatlanish korxonalarida xizmat sifati va mijoz qoniqishini oshirish zamonaviy boshqaruv jarayonining asosiy elementi hisoblanadi. Bu yondashuv xodimlarning ish faoliyatini kuzatish, mijozlar fikrini real vaqt rejimida oʻrganish va xizmat koʻrsatish jarayonlarini avtomatlashtirish imkonini beradi.

Masalan, Toshkent shahridagi “Uzbek Culinary Hub” restoranida har bir taomning tayyorlanishi va xizmat koʻrsatish jarayoni bulutli tizimga ulangan. Oshpazlar mahsulotlarni tayyorlagan zahoti, ingredientlar sifati va harorat parametrlari tizimga kiritiladi. Shu bilan birga, ofitsiantlar mijozlarga xizmat koʻrsatganidan soʻng, mijozlar mobil ilova orqali baho beradi. Menejerlar esa raqamli monitoring paneli orqali ushbu baholarni tahlil qiladi va xizmat jarayonidagi kamchiliklarni tezkor aniqlaydi. Natijada, xizmat sifati doimiy ravishda yaxshilanadi, xodimlarning samaradorligi oshadi va mijozlarning qoniqishi sezilarli darajada yuqorilaydi.

Amaliyotda, xodimlarni tayyorlash va malakasini oshirish jarayonida Oʻzbekiston Respublikasida qabul qilingan meʼyoriy hujjatlar asosiy rol oʻynaydi.

Masalan, 2020-yil sentyabr oyida qabul qilingan “Taʼlim toʻgʻrisida”gi Qonun xodimlarni kasbiy rivojlantirish va uzluksiz taʼlim tamoyillarini amalda tatbiq etishga imkon beradi. “Samarkand Food Center” restoranida yangi kelgan oshpazlar va ofitsiantlar “Ustoz-shogird” tizimi orqali tajribali xodimlar bilan birga xizmat jarayonlarini oʻrganadi, raqamli tizimda oʻzlarining natijalarini kuzatadi va takomillashtiradi. Shu tarzda, qonunda belgilangan uzluksiz taʼlim prinsiplari amaliyotga ijodiy va interaktiv tarzda tatbiq etiladi.

Bundan tashqari, 2017-yil iyun oyida qabul qilingan Nizomlar asosida xodimlar ish jarayonida rotatsiya qilinadi. Masalan, ofitsiantlar bir oy oshxonada

ishlasa, keyingi oy zalda xizmat ko'rsatadi. Bu jarayon ularni xizmatning barcha bosqichlari bilan tanishtiradi, boshqaruvni tushunish va sifatni nazorat qilish ko'nikmalarini mustahkamlaydi.

Xalqaro sifat standartlari bo'yicha ISO 22000:2018 va FSSC 22000 tizimlari korxonada oziq-ovqat xavfsizligi va sifat menejmentini avtomatlashtirish imkonini beradi. Masalan, "Tashkent Smart Bistro"da har bir ingredient va taom QR-kod bilan belgilangan. Xodimlar tayyor taomni tizimga kiritadi, mijozlar esa ilova orqali darhol baholaydi. Shu tarzda, raqamli boshqaruv vositalari yordamida sifatni nazorat qilish jarayoni doimiy va shaffof bo'ladi, xatoliklar minimallashtiriladi va mijozlar qoniqishi oshiriladi.

Shu bilan birga, interaktiv yondashuvlar xizmat sifatini oshirishda muhim rol o'ynaydi. Masalan, "Chorsu Culinary Hub" restoranida har oy mijozlar yangi taomlar, menyu dizayni yoki xizmat ko'rsatish usullarini taklif qiladi. Eng yaxshi g'oya raqamli tizim orqali tanlanadi va tatbiq etiladi. Bu yondashuv mijozlar bilan aloqani mustahkamlash bilan birga, sifat menejmenti tizimining ijodiy va innovatsion qirralarini rivojlantiradi.

Shunday qilib, raqamli boshqaruv vositalari yordamida xizmat sifati va mijoz qoniqishi doimiy ravishda o'lchanadi, xodimlar malakasi oshiriladi, xizmat jarayonidagi kamchiliklar tezkor aniqlanadi va amaliy takomillashtirishlar doimiy bo'ladi. Shu bilan birga, milliy ta'lim va kasbiy tayyorgarlik tizimi hamkorligi, xalqaro sifat standartlari va innovatsion raqamli yondashuvlar xizmat sifatini yuqori darajada ta'minlaydi va umumiy ovqatlanish korxonasini raqobatbardosh qiladi.

Yondashuv / Standart / Nizom	Amaliy mazmuni	Kreativ-amaliy misol (umumiy ovqatlanish korxonalari)
ISO 22000:2018 – Oziq-ovqat xavfsizligi standarti	Mahsulot xavfsizligi va sifatni tizimli nazorat qilish,	"Tashkent Smart Bistro"da har bir ingredient QR-kod orqali tizimga kiritiladi, oshpazlar va

Yondashuv / Standart / Nizom	Amaliy mazmuni	Kreativ-amaliy misol (umumiy ovqatlanish korxonalari)
	barcha jarayonlarni standartlashtirish.	ofitsiantlar xizmat jarayonida har bir bosqichni real vaqt rejimida nazorat qiladi. Mijozlar telefon orqali darhol baho beradi, menejerlar esa statistik tahlil qiladi.
FSSC 22000 – Xalqaro sertifikatlashtirish tizimi	Korxonada sifat menejmenti va xavfsizlikni integratsiyalashgan tizimda boshqarish.	“Chorsu Culinary Hub” restoranida yangi menyu taomlari va xizmat ko‘rsatish jarayoni dastlab ichki tizimda testdan o‘tkaziladi, keyin esa mijozlar platformasi orqali baholanadi. Eng yuqori baholangan usullar keyingi oy tatbiq qilinadi.
HACCP – Xavf tahlili va nazorat punktlari	Har bir bosqichda xavf va nuqsonlarni aniqlash, oldini olish.	“Milliy taomlar uyi” restoranida xodimlar tayyorlash jarayonida ingredientlar sifatini avtomatik tizim orqali tekshiradi, har qanday kamchilik aniqlanganda tizim xabardor qiladi va taom ishlashdan chiqariladi.
O‘zbekiston Respublikasi Ta’lim	Xodimlarning kasbiy tayyorgarligi va	“Samarkand Food Center”da yangi kelgan oshpazlar va ofitsiantlar

Yondashuv / Standart / Nizom	Amaliy mazmuni	Kreativ-amaliy misol (umumiy ovqatlanish korxonalari)
to'g'risidagi Qonun (2020-yil sentyabr)	uzluksiz malaka oshirishni nazorat qilish.	mentorlik tizimi orqali ish jarayonini amaliyotda o'rganadi, malakali xodimlar bilan birgalikda xizmat sifatini oshiradi, raqamli tizimda natijalar kuzatiladi.
Nizomlar asosida ish jarayonida rotatsiya (2017-yil iyun)	Xodimlarni turli bo'limlarda ishlash orqali tajriba orttirish va xizmat jarayonini yaxlit tushunish.	Ofitsiantlar bir oy oshxonada ishlasa, keyingi oy zalda xizmat ko'rsatadi. Shu orqali ular mahsulot sifati, mijoz bilan muloqot va xizmat jarayonining barcha bosqichlarini amaliyotda o'rganadi.
Raqamli monitoring va bulutli tizimlar	Xizmat sifati, mijoz qoniqishi va samaradorlikni real vaqt rejimida o'lchash, natijalarni avtomatik tahlil qilish.	"Toshkent Gastro Hub"da har bir taom va xizmat jarayoni bulutli tizimga kiritiladi, mijozlar ilova orqali baho beradi, menejerlar esa darhol tahlil qiladi, xodimlar va jarayonlar bo'yicha takomillashtirishlar kiritadi.
Interaktiv mijozlar ishtiroki (ijodiy yondashuv)	Mijozlarni xizmat sifatini yaxshilash jarayoniga jalb qilish,	Har oy mijozlar yangi taomlar, menyu dizayni yoki xizmat ko'rsatish usullarini onlayn platforma orqali taklif

Yondashuv / Standart / Nizom	Amaliy mazmuni	Kreativ-amaliy misol (umumiy ovqatlanish korxonalari)
	innovatsion fikrlarni tatbiq etish.	qiladi. Eng yaxshi g'oya keyingi oy tatbiq etiladi, xizmat sifati doimiy yangilanadi.
Kasbiy va amaliy tayyorgarlik integratsiyasi (Vazirlar Mahkamasi qarorlari 2022)	Xodimlarning nazariy bilimlarini amaliyot bilan uyg'unlashtirish, boshqaruv va xizmat ko'rsatish ko'nikmalarini oshirish.	"Yosh menejer" dasturi doirasida o'quvchilar haqiqiy restoranlarda xizmat ko'rsatish, xarajatlarni rejalashtirish va taom sifatini baholash bo'yicha amaliy mashg'ulotlar o'tkazadi. Natijalar tizimga kiritilib, samaradorlik tahlil qilinadi.

XULOSA

Umumiy ovqatlanish korxonalarida xizmat sifati, mijoz qoniqishi va samaradorlikni raqamli boshqaruv vositalari orqali o'lchash va boshqarish zamonaviy boshqaruvning eng samarali yondashuvlaridan biridir. Amaliy tajribalar shuni ko'rsatadiki, xodimlarning kasbiy tayyorgarligi, ish jarayonida rotatsiya, interaktiv mijozlar ishtiroki va bulutli raqamli tizimlar xizmat sifatini doimiy ravishda oshirish imkonini beradi.

Raqamli monitoring tizimlari orqali har bir taom va xizmat jarayoni real vaqt rejimida kuzatiladi, mijozlarning baholari tizimga kiritiladi, va natijalar asosida tezkor takomillashtirishlar amalga oshiriladi. Shu tarzda, xizmat jarayonidagi kamchiliklar minimallashtiriladi, xodimlarning samaradorligi oshiriladi va mijozlar qoniqishi maksimal darajaga yetkaziladi.

Milliy ta'lim va kasbiy tayyorgarlik tizimlari, shuningdek xalqaro sifat va oziq-ovqat xavfsizligi standartlari (ISO 22000, FSSC 22000, HACCP) amaliyotga

ijodiy tarzda tatbiq etilganda, korxona nafaqat sifat va xavfsizlikni ta'minlaydi, balki innovatsion va raqobatbardosh tizimga aylanadi.

FOYDALANILGAN ADABIYOTLAR RO'YXATI

1. Karimov, S. Raqamli boshqaruv vositalari orqali xizmat sifati va mijoz qoniqishini oshirish usullari – Toshkent: Innovatsion ta'lim va biznes nashriyoti, 2023.
2. Nazarova, D. Umumiy ovqatlanish korxonalarida sifat menejmenti tizimlarini takomillashtirish va zamonaviy yondashuvlar – Samarqand: “Fan va texnologiya” nashriyoti, 2022.
3. O‘zbekiston Respublikasi Oliy Majlisi. “Ta’lim to‘g‘risida”gi Qonun – Toshkent: Adliya vazirligi nashriyoti, 2020.
4. Ismoilov, A. Oziq-ovqat xavfsizligi va sifat menejmenti tizimlarini milliy va xalqaro standartlar asosida integratsiyalash – Toshkent: Iqtisodiyot va innovatsion rivojlanish nashriyoti, 2023.